

TUTKIMUS, KOULUTUS JA KEHITTÄMINEN UUDISTUVISSA RAKENTEISSA

***Sosiaali- ja terveysministeriön johdon, Huoltaja-
säätiön ja Sosiaalijohto ry:n tapaaminen
14-08-2014 Helsinki***

Ylisosiaalineuvos Aulikki Kananoja

LÄHESTYMISTAPA

- **Sote-uudistus ei ole vain rakenteellinen ja taloudellinen uudistus.**
- **Sote-uudistuksen perimmäinen tavoite edellyttää painopisteiden, lähestymistapojen ja sisältöjen perustavan laatuista uudistumista.**
- **Rakenteellinen uudistus luo kehykset uusille painopisteille ja edellytykset toiminnan sisältöjen ja vaikuttavuuden vahvistamiselle**

TUTKIMUS, KOULUTUS JA KEHITTÄMINEN UUDISTUMISEN EDISTÄJINÄ

- ***Tutkimus, koulutus ja kehittäminen ovat sosiaalihuollon ja sosiaalipolitiikan uudistamisen instrumentteja***
- ***Keskeinen kysymys: minkälaista tutkimusta, koulutusta ja kehittämistä tulevaisuuden sosiaalihuolto ja alueellinen sosiaalipolitiikka tarvitsevat***
- ***Minkälaisia tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämisen rakenteita tarvitaan sosiaalihuollon ja alueellisen sosiaalipolitiikan ja hyvinvointipolitiikan uudistamiseksi ja vahvistamiseksi***

SOSIAALIHUOLLON KOULUTUKSEN JA TUTKIMUKSEN LYHYT HISTORIA

- **Sosiaalihuoltaja-koulutus (alempi korkea-aste) 1942 – 1985**
- **Sosiaalihuollon apulaisprofessori (Tampereen yliopisto) 1966, sosiaalihuollon linja sosiaalipolitiikan sisälle 1970 = sosiaalihuollon maisterikoulutuksen alku**
- **Sosiaalityö itsenäiseksi oppiaineeksi 1994 muutamissa yliopistoissa, pääainevastuiseksi maisteritason koulutukseksi 1999 kaikissa kuudessa sosiaalityön opetusta antavassa yliopistossa**
- **Sosiaalityön kelpoisuusehdot: ens. asetus 1981, laki 2005**
- **Sosiaalihuollon ja sosiaalityön tutkimus vahvistunut vasta sosiaalityön ylemmän korkeakoulututkinnon syntymisen jälkeen – 1970- ja 1980- luvuilta lähtien**

TULEVAISUUDEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

- ***Riippuvuus globaalista kehityksestä***
- ***Talouden vaikea ennustettavuus; kehitystä ei voida rakentaa talouden jatkuvan kasvun varaan***
- ***Tiedon ja informaation kasvu***
- ***Väestön ikääntyminen***
- ***Monikulttuurisuuden lisääntyminen***
- ***Vaatimukset alueellisesti ja yksilöllisesti räätälöityihin ratkaisuihin kasvavat***
- ***Teknologian kehitys***

SOSIAALIHUOLLON VAHVISTUMISEN KESKEISET PILARIT

- ***Panostettava edistävään ja ehkäisevään työhön***
- ***Panostettava kestäviin voimavaroihin: tietoon ja osaamiseen***
- ***Panostettava uusien lähestymistapojen ja menetelmien kehittämiseen***
- ***Panostettava asiakkaiden, ryhmien ja yhteisöjen voimavarojen katalysoimiseen***
- ***Panostettava vaikuttavuuteen ja vaikutusten tutkimiseen***
- ***Panostettava moniammatilliseen ja sektorit ylittävään työhön***

TUTKIMUKSEN, KOULUTUKSEN JA KEHITTÄMISEN YHTEISTYÖ

- **Tutkimus kohdennettava sosiaalihuollon vahvistamisen keskeisiin tekijöihin:**
  - **Edistävä, ehkäisevä työ**
  - **Uusien menetelmien kehittäminen**
  - **Vaikutusten seuranta, vaikuttavuus**
  - **Moniammatillinen, ylisektorinen työ**
- **Tutkimustyö on kytkettävä tiiviisti alan opetukseen – tutkittu tieto saatava ammattilaisten käyttöön**
- **Kehittämistyössä kytkettävä yhteen käytännöstä nousevat kysymykset, kotimainen ja ulkomainen tutkimustieto ja vertaiskehittämisen muodot**

TUTKIMUKSEN, KOULUTUKSEN JA KEHITTÄMISEN YHTEISTYÖRAKENTEET

- **Sosiaalihuollon tutkimus kytkettävä tiiviimmin toiminnan todelliseen ympäristöön eli kunnalliseen sosiaalihuoltoon ja alueelliseen sosiaali/hyvinvointipolitiikkaan**
- **Tämä vaatii yliopistojen ja kuntien sosiaalihuollon pysyvää yhteistyörakennetta**
- **Edistävän, ehkäisevän ja moniammatillisen työn tutkimusta, opetusta ja kehittämistä varten tarvitaan sosiaalihuoltoa laajempi tutkimus- ja koulutusareena – eli kunnan kaikki sektorit ja muut paikalliset toimijat**
- **Metodista kehittämistä varten tarvitaan käytännön ja tutkimuksen tiivistä vuoropuhelua ja yhteistyötä**
- **Vaikutusten ja vaikuttavuuden seuranta ja arviointia varten tarvitaan pitkiä tutkimusprosesseja – jopa ylisukupolvisia – ja tutkimusrakenteiden pysyvyyttä**

SOSIAALIHUOLLON TUTKIMUS, KOULUTUS JA KEHITTÄMINEN SOTE-ALUEELLA (1)

- ***Jokaiselle sote-alueelle vähintään yksi tutkimus- ja opetuskunta tai -kuntayhtymä sosiaalihuollon tutkimuksen ja opetuksen ydinrakenteeksi***
- ***Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon yhteistyön tutkimus ja opetus näissä yksiköissä (tarpeen mukaan näillä satelliittien verkosto)***
- ***Erikoissairaanhoidon lääketieteellinen ja sosiaalihuollon erikoispalvelujen tutkimus ja opetus keskitettävä sote-alueen sisällä erikoistason yksiköihin***

SOSIAALIHUOLLON TUTKIMUS, KOULUTUS JA KEHITTÄMINEN SOTE-ALUEELLA (2)

- ***Sote-alueilla luotava horisontaaliset oppimis- ja kehittämisverkostot opetus- ja tutkimuskuntien/kuntayhtymien ja muiden kuntien ja niiden palveluyksiköiden välille – uuden tiedon, uusien käytäntöjen ja menetelmien levittämistä varten***
- ***Sote-alueiden välille vertaisverkostoja tiedon ja osaamisen valtakunnalliseksi levittämiseksi***

KANSALLISET TEHTÄVÄT

- **Sosiaalihuollon tutkimuksen, käytännön ja kehittämisen yhteistyön rakenteellinen varmistaminen**
- **Rakenteen lainsäädäntöpohjan ja rahoituksen varmistaminen**
- **Sosiaalihuollon vahvistamista koskevan tutkimusagendan valmistelu ja hyväksyminen – STM yhdessä yliopistojen ja sote-alueiden kanssa**
- **Sosiaalihuollon opetuksen ja tutkimuksen relevanssin ja käytäntöyhteyksien varmistaminen ja kehittäminen (Yliopistot, ammattikorkeakoulut yhdessä OKM:n, STM:n ja Kuntaliiton kanssa)**

KIITOS